

Handläggare
Ingemar Sollgard
Telefon: 08-508 08 444**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2018-02-01

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas som remissvar till kommunstyrelsen.

Maria M Laxvik
stadsdelsdirektörHelena Åhman
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till reviderat program för tillgänglighet och delaktighet i samarbete med funktionshindersorganisationer, förvaltningar och bolag i staden. Programmet bygger på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, barnkonventionen, Europakonventionen och andra internationella konventioner samt svensk funktionshinderspolitik och lagstiftning.

En ändring av programmets nuvarande benämning föreslås till ”Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023”. Representanter från funktionshindersorganisationer verksamma i Stockholm har deltagit i arbetet med att ta fram programmet.

I programmet preciseras åtta fokusområden för stadens nämnder och bolagsstyrelser. Under varje fokusområde lämnas förslag på indikatorer som nämnder och bolagsstyrelser kan använda som stöd. Programmet utgör också en grund för samverkan inom staden. Programmet föreslås gälla för åren 2018-2023.

Förvaltningen anser att programmet med förslagen på indikatorer för fokusområdena kan vara ett stöd i arbetet med att förverkliga stadens vision och mål om ett Stockholm som är tillgängligt för alla, oavsett funktionsförmåga och att personer med

funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga i samhället på jämlika villkor utan diskriminering. Förvaltningen har använt tre av de föreslagna indikatorerna till verksamhetsplanen för 2018.

Bakgrund

I stadens budget för 2016 angavs att kommunstyrelsen i samråd med kommunstyrelsens funktionshindersråd ska revidera programmet Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016 (dnr 326-2538/2010, KF den 13 juni 2011). Programmet är ett styrdokument för stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att skapa förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i samhället.

Ärendet

Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning som baseras på den nationella strategin för funktionshinderspolitiken 2011-2016. Strategin anger politikens inriktning samt målen för samhällets insatser. Förslaget till reviderat program är framtaget i samarbete med representanter från funktionshindersorganisationer verksamma i Stockholm. Förslaget är nu ute på remiss till alla stadsdelsnämnder och alla fackförvaltningar. Remisstiden sträcker sig till den 16 februari 2018

I arbetet med att revidera programmet har stadsledningskontoret låtit göra en utvärdering av det nuvarande programmet. I utvärderingen har det bland annat ingått att undersöka om det nuvarande programmets sju delmål samt dess indikatorer är relevanta för att öka delaktigheten hos personer med funktionsnedsättning.

En slutsats från utvärderingen är att programmet har hög relevans men att det hade varit önskvärt att tydliggöra ett flertal aspekter som enligt studier påverkar möjligheten för personer med funktionsnedsättning att ta del av samhället på lika villkor, såsom ekonomi, hälsa och genus samt en ökad risk att utsättas för våld. Det konstateras vidare att programmets indikatorer inte har införts i stadens budget vilket medfört att de inte följs upp i stadens interna ledningssystem (ILS) och att de använts i liten utsträckning av stadens nämnder och bolagsstyrelser. Bristen på uppföljning har gjort det svårt att bedöma om programmet gjort några konkreta avtryck ute i verksamheterna. För att säkerställa uppföljning av programmet behöver det finnas relevanta indikatorer i stadens budget, enligt utvärderingen. Vidare rekommenderas att staden anpassar uppföljningen mer efter nämnders och bolagsstyrelsers mandat och ansvarsområden och att staden låter uppföljningen ske

mer på resultatnivå. Utvärderarna förespråkar även en mer enhetlig redovisning av programmets resultat för att dels underlätta jämförelser mellan nämnder och bolagsstyrelser, dels underlätta för lokala funktionshindersråd och allmänhet att följa hur arbetet enligt programmets fortskrider.

Förslaget till reviderat program

Förslaget till reviderat program (bilaga 1) knyter an till den nya inriktningen för svensk funktionshinderspolitik som regeringen föreslår. Det bygger på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, barnkonventionen, Europakonventionen och andra internationella konventioner samt på svensk funktionshinderspolitik och lagstiftning. I arbetet med att revidera stadens program för delaktighet har utvärderingen av stadens program beaktats. En ändring av programmets nuvarande benämning föreslås till ”Ett Stockholm för alla – Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023”.

I arbetet med det reviderade programmet anges att stadens nämnder och bolagsstyrelser ska använda ett funktionshinderperspektiv. Det består av fyra delar som innebär att:

- med universell utformning skapa lösningar som är tillgängliga för alla redan från början
- åtgärda befintliga brister i tillgänglighet
- använda individuella stöd och lösningar
- förhindra alla former av diskriminering av personer med funktionsnedsättning

Åtta fokusområden

Programmet omfattar åtta olika fokusområden som stadens nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta med. Samtliga fokusområden tar sikte på målen i stadens budget och vad som krävs för att förverkliga dem. De åtta fokusområdena är:

1. Rätten till arbete och försörjning
2. Rätten till utbildning och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen
3. Rätten att kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms inne- och utemiljö samt att ha en fungerande bostad och garanteras säkerhet i kris
4. Rätten till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik
5. Rätten till bästa möjliga hälsa
6. Rätten till individuellt stöd
7. Rätten till en meningsfull fritid

8. Rätten att delta i demokratin

Nämnder och bolagsstyrelser ska ansvara för att genomföra och förverkliga programmet. Detta arbete ska göras inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. Programmet utgör vidare en grund för samverkan inom staden. Under varje fokusområde lämnas förslag på indikatorer som kan användas och anpassas utifrån vad som är ändamålsenligt för den egna verksamheten. Aktiviteter ska tas fram och följas upp i samråd med nämndernas eller bolagsstyrelsernas funktionshindersråd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen. Ärendet är behandlat i förvaltningsgruppen 2018-01-25, i rådet för funktionshinderfrågor 2018-01-25 samt i pensionärsrådet 2018-01-29.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att programmet, med dess konkreta förslag på indikatorer, kan utgöra ett viktigt verktyg i arbetet med att förverkliga stadens vision och mål om ett Stockholm tillgängligt för alla, oavsett funktionsförmåga.

Förvaltningen har använt tre av de föreslagna indikatorerna till verksamhetsplan för 2018

- andel verksamheter som redovisar sin tillgänglighet under ”Hitta och jämför service”
- andel personer med beslut om bostad med särskild service som har sin bostad i Stockholms stad
- andel personer med funktionsnedsättning i gruppboende och serviceboende som regelbundet deltar i fysiska aktiviteter.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet lämnas som remissvar till kommunstyrelsen.

Bilaga

1. Utvärdering av program för delaktighet 2011-2016
2. Förslag till reviderat program för delaktighet